

Aika 31.05.2017, klo 10:59 - 11:44

Paikka Kekkonen

Käsitellyt asiat

- § 30 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 31 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 32 Päätös Kajaanin Jäteauto Oy:n ympäristölupahakemuksesta**
- § 33 Lausunto Terrafame Oy:n ympäristölupahakemuksesta sivukivialueen KL2:n ympäristölupa ja toiminnanaloittamislupa**
- § 34 Lausunto Terrafame Oy:n kaivostoiminnan jatkamista ja kehittämistä tai vaihtoehtoja sulkemista koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman täydennyksestä (Sulatto)**
- § 35 Kunnan rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisen toimivallan siirtäminen viranhaltijalle**
- § 36 Kajaanin ilmanlaadun mittaustulokset vuodelta 2016**
- § 37 Lausunto Terrafame Oy:n vesienhallinta-hankkeen YVA-arviointiselostuksesta**
- § 38 Ympäristötekni­sen lautakunnan lupajaoston tiedoksi merkittävät asiat**

Saapuvilla olleet jäsenet

Aila Tartia-Jalonen, puheenjohtaja
Jukka Poutiainen, 1. varapuheenjohtaja, saapui 11:01
Ari Tihinen
Päivi Huusko
Voitto Leinonen

Muut saapuvilla olleet

Tarja Laatikainen, Ympäristönsuojelutarkastaja, sihteeri
Paula Malinen, Ympäristönsuojelutarkastaja
Timo Soininen, Tekninen johtaja, esittelijä
Hannu Leskinen, Rakennustarkastaja

Allekirjoitukset

Aila Tartia-Jalonen
Puheenjohtaja

Tarja Laatikainen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

01.06.2017

01.06.2017

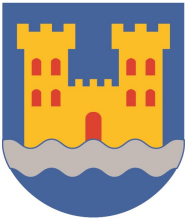
Voitto Leinonen

Päivi Huusko

Pöytäkirjan nähtävänäolo

9.6.2017 klo 13.00–15.00 Kajaani Info

Tarja Laatikainen, pöytäkirjanpitäjä

§ 30

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus

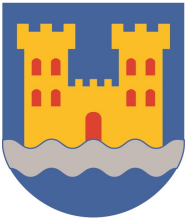
Esittelijä: Timo Soininen, Tekninen johtaja

Lupajaosto toteaa kokouksen laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Lupajaosto myöntää pöytäkirjaan merkityille muille osallistujille läsnäolo- ja puheoikeuden.

Päätös

Hyväksyi.

§ 31

Pöytäkirjan tarkastus

Lupajaoston pöytäkirjan tarkastaa vuorollaan kaksi lupajaoston jäsentä kokousta seuraavana perjantaina klo 13.00–15.00 Kajaani Infossa.

Ehdotus

Esittelijä: Timo Soininen, Tekninen johtaja

Lupajaosto valitsee pöytäkirjan tarkastajiksi Voitto Leinosen ja Jukka Poutiaisen.

Päätös

Valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Voitto Leinosen ja Päivi Huuskon.

§ 32

Päätös Kajaanin Jäteauto Oy:n ympäristölupahakemuksesta

KAJDno-2017-867

Valmistelija / lisätiedot:
Paula Malinen
paula.malinen@kajaani.fi
Ympäristönsuojelutarkastaja

Liitteet

1 Liite Päätös Kajaanin Jäteauto

Kajaanin Jäteauto Oy hakee ympäristölupaa hyödynnettävien jätteiden vastaanotolle, varastoinnille, käsittelylle ja käsiteltyjen jätejakeiden varastoinnille Kätön kaupunginosassa kiinteistöllä 205-11-38-1, osoite Patrosentie 1. Hakemukseen sisältyy hakemus toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta. Asemakaavassa tontti on merkinnällä TY. Lupaa haetaan toistaiseksi voimassaolevana.

Lupaa haetaan tuottajavastuun piiriin kuuluville hyödynnettäville jättemateriaaleille: pakkaukset, rakentamisessa syntyvät jätteet, sekä asumisessa ja elinkeinossa syntyvät jätteet. Jätteet otetaan vastaan, varastoidaan ja käsitellään käsittelyhallissa.

Lisätietoja antaa ympäristönsuojelutarkastaja Paula Malinen, p. 044 710 0597 tai etunimi.sukunimi(at)kajaani.fi.

Ehdotus

Esittelijä: Timo Soininen, Tekninen johtaja

Ympäristötekni­sen lautakunnan lupajaosto myöntää Kajaanin Jäteauto Oy:lle ympäristöluvan liitteenä olevan päätösluonnoksen mukaisesti.

Päätös

Hyväksyi.

Tiedoksi

Kajaanin Jäteauto Oy, Kainuun Ely-keskus, Kainuun sote/
ympäristöterveydenhuolto

§ 33

Lausunto Terrafame Oy:n ympäristölupahakemuksesta sivukivialueen KL2:n ympäristölupa ja toiminnanaloittamislupa

KAJDno-2017-677

Valmistelija / lisätiedot:
Tarja Laatikainen
tarja.laatikainen@kajaani.fi
Ympäristönsuojelutarkastaja

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto pyytää Kajaanin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Talvivaaran kaivoksen sivukivialueen KL2:n ympäristölupahakemuksesta ja toiminnanaloittamisluvasta. Lausunnon toimittamiselle on myönnetty lisääaikaa 2.6.2017 saakka.

Terrafame Oy hakee Pohjois-Suomen AVI:lta ympäristölupaa Talvivaaran kaivoksen Kuusilammen avolouhoksen itäpuolelle rakennettavalle sivukiven loppusijoitusalueelle KL2 sekä siihen liittyville toiminnoille. Yhtiö hakee YSL 199 §:n mukaista oikeutta toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta.

PSAVI on 29.3.2007 antamallaan päätöksellä nro 33/07/1 myöntänyt ympäristö- ja vesitalousluvan Talvivaaran kaivoksen toiminnalle (nyk. Terrafame Oy). Lainvoimainen päätös koskee myös sivukiven loppusijoittamista kaivoksen toimintoihin kuuluvalla sivukivialueella KL2. PSAVI on 30.4.2014 antamallaan päätöksellään 33/2014/1 myöntänyt ympäristö- ja vesitalousluvan Talvivaaran kaivoksen toiminnan muuttamiseen. Päätös ei ole lainvoimainen eikä täytäntöönpanokelpoinen. Päätöksessä on määrätty, että sivukivialueita KL1 ja KL2 ei saa ottaa käyttöön, ennen kuin niitä koskeva lupamääräyksen 71 mukainen suunnitelma on hyväksytty AVI:ssa.

Sivukivialueen KL2 sijainti, muoto ja rakenneratkaisut ovat täsmentyneet ja osin muuttuneet vuosien 2007 ja 2014 päätöksiensä mukaisesti. Sivukivialue KL2 sijoittuu Kuusilammen avolouhoksen itäpuolelle Sotkamon kunnan alueelle. Sivukivialueen pituus on noin 4 km, leveys noin 0,8 km ja pinta-ala kokonaisuudessaan noin 200 ha. Alueelle loppusijoitetaan kaivoksen toiminnassa muodostuvaa sivukiveä sekä muita toiminnassa muodostuvia jätejakeita, joita ei voida hyödyntää ja käyttää uudelleen. Sivukivialueelle rakennetaan tiivis pohjarakenne 1,5 mm:n HDPE-muovikalvosta ja sen alle asennettavasta bentoniittimatosta. Sivukivialueella muodostuvat suotovedet johdetaan rakennettavien altaiden DP4 ja DP5 kautta joko käsittelyyn tai kaivostoiminnan prosesseihin.

Sivukivialue KL2 ei sijaitse vedenhankintaa varten tärkeäksi luokitellulla pohjavesialueella. Pohjaveden päävirtaussuunta on sivukivialueella KL2 eteläisen Kuusilammen eteläpuolelta sijaitsevalta vedenjakajalta pohjoiseen.

Sivukivialueen rakentaminen aloitetaan sivukivialueen eteläosasta ja se rakennetaan viidessä vaiheessa. Ensimmäisen vaiheen arvioitu

rakentamisajankohta on vuonna 2017 ja viidennen vaiheen vuosina 2023–2024.

Tiedot olennaisista päästöistä ja syntyvistä jätteistä

Sivukivialueelle läjitetään yhteensä noin 69,3 Mm³ pääosin mustaliusketta olevaa sivukiveä. Alueelle loppusijoitettavia muita materiaaleja ovat murskatut kasteluletkut, kuljetinmatot, runko- ja ilmastusputket, seula­verkot, suodatinhihnat ja -matot. Näiden jakeiden määrät ovat pieniä verrattuna sivukiven määriin.

Sivukivialueen rakentamisvaiheessa voi lähiojissa esiintyä väliaikaista samentumista ja ravinne­pitoisuuksien kasvua sekä maanrakennustöistä johtuvaa pölyämistä, melua ja tärinää. Toiminnasta ei aiheudu ilman­laadun raja-arvojen ylittymistä tai meluhaittaa lähimpien häiriintyvien kohteiden alueella. Sivukivialueella muodostuvat suotovedet johdetaan sekä alueen toiminnan aikana että sen sulkemisen jälkeen altaiden DP4 ja DP5 kautta joko prosessikiertoon tai käsiteltäväksi. Sivukivialueen toiminnan vaikutuksia ympäristöön tarkkaillaan sekä toiminnan aikana että sen päättyttyä.

Lisätietoja asiasta antaa ympäristönsuojelutarkastaja Tarja Laatikainen, p. 044 421 4397 tai etunimi.sukunimi(at)kajaani.fi.

Ehdotus

Esittelijä: Timo Soininen, Tekninen johtaja

Ympäristö­tekni­sen lautakunnan lupajaosto ei näe estettä sivukivialueen KL2 rakentamiselle suunnitelman mukaiselle paikalle Talvivaaran kaivosalueelle, kun jätealueen rakentaminen, käyttö, tarkkailu ja sulkeminen toteutetaan lupahakemuksessa ja sivukiven kaivannaisjättesuunnitelmassa esitetyllä tavalla lupaviranomaisen määräyksiä noudattaen.

Maakuntakaavassa koko kaivosalue on merkitty kaivostoiminnan alueeksi. Kaivoksen tehdasalueella on voimassa Sotkamon kunnan laatima asemakaava, jossa kyseinen alue on merkitty teollisuus- ja varastorakennusten alueeksi. Sivukivialue KL2 sijoittuu asemakaavoitetun alueen ulkopuolelle. Sivukivialueen sijoituspaikalle ei ole näin ollen kaavallista estettä.

Sivukivialue KL2 sijoittuu aivan kaivospiirin itäiselle reuna-alueelle lähelle maantietä 870. Sivukivialueen rakentamisessa ja sivukiven sijoittamisessa sekä alueen pintavalunta- ja suotovesien hallinnassa tulee noudattaa erityistä huolellisuutta, jotta läjitettävä sivukiviaines ei pääse pölyämään, eikä joudu alttiiksi eroosiolle ja sortumille. Tien reunaan tulee jättää riittävä suo­javyöhyke.

Hakemuksessa haetaan lupaa loppusijoittaa sivukivialueelle paitsi kaivoksen toiminnassa muodostuvaa sivukiveä, myös muita toiminnassa muodostuvia jätelajeita, joita ei voida hyödyntää ja käyttää uudelleen. Aluehallintoviraston vuoden 2014 lupapäätöksen mukaisesti sivukivialue KL2 luokitellaan kaivannaisjäteasetuksen (190/2013) mukaiseksi muuksi kaivannaisjätteen jätealueeksi, jonne lupamääräyksen 65 mukaan saa sijoittaa vain sivukiviä ja poistettavia maa-aineksia sekä murskattua kasteluletkujätettä.

Kaivannaisjäteasetuksen 2 §:n 7 kohdan mukaan kaivannaisjätteen jätealueella tarkoitetaan tuotantopaikan yhteydessä olevaa aluetta, johon sijoitetaan siinä syntyvää kiinteää, lietemäistä tai nestemäistä kaivannaisjätettä. Jos KL2-jätealueelle on tarkoitus sijoittaa myös murskatut kasteluletkut, kuljetinmatot, runko- ja ilmastusputket, seulaverkot, suodatinhihnat ja -matot, lupajaoston mielestä jätealue on luokiteltava kaatopaikaksi, jonka rakentamisessa, jätteiden sijoittamisessa, päästöjen hallinnassa ja tarkkailun osalta on noudatettava valtioneuvoston asetusta kaatopaikoista (331/2013). Lisäksi orgaanisia aineksia sisältävien jätteiden osalta, kuten letkut ja putket, tulee ottaa huomioon, mitä kaatopaikka-asetuksessa säädetään orgaanista ainesta sisältävän jätteen sijoittamisesta kaatopaikalle. Metallit ja muut hyödynnettävät jätteet tulee, mikäli mahdollista, toimittaa hyötykäyttöön.

Päätös

Hyväksyi.

Tiedoksi

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

§ 34

Lausunto Terrafame Oy:n kaivostoiminnan jatkamista ja kehittämistä tai vaihtoehtoista sulkemista koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman täydennyksestä (Sulatto)

KAJDno-2017-26

Valmistelija / lisätiedot:
Inkeri Neuvonen, Tarja Laatikainen
inkeri.neuvonen@kajaani.fi
Ympäristönsuojelusuunnittelija

Kainuun ELY-keskus on pyytänyt Kajaanin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Terrafame Oy:n toimittamasta, kaivostoiminnan jatkamista ja kehittämistä tai vaihtoehtoista sulkemista koskevan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn täydennyksestä (Sulatto).

Täydennykseen on lisätty uusi hankevaihtoehto VE1c, johon sisältyy sulaton rakentaminen. Lisäksi täydennykseen on tarkennettu hankekuvausta pasuton ja rikkihappotehtaan osalta. Hankevaihtoehtoja on muutettu YVA-ohjelmasta saadun viranomaisen lausunnon perusteella niin, että vaihtoehto VE0 vastaa tämän hetkistä toimintaa. Sulattohankkeen tarkoitus on nostaa lopputuotteen jalostusarvoa ja siitä saatavaa hintaa. Sulatto toimii jatkojalostuslaitoksena nikkelioksidille, jota saadaan pasutusprosessista. Sulaton käyttöönoton jälkeen 50–100 % nikkelituotteesta myydään nikkeligranulina.

Pasutusprosessi sisältää kolme eri osaprosessia: pasutuksen leijupetipasutusuunissa, kaasun jäähdytys jätelämpökattilassa ja poistokaasujen pölynpoisto sähkösuodattimessa. Uunissa on mahdollista käsitellä noin 70 000 tonnia nikkelisulfidia nikkelioksidiksi. Leijupetiuunissa uunin pohjalta puhalletaan hapella rikastettua ilmaa, jolloin rikasteen rikki ja metallit hapettuvat rikkidioksidiksi ja metallioksideiksi. Lämpötila pitää olla vähintään 1050 °C, jolloin nikkelisulfidissa oleva rikki hapettuu täydellisesti rikkidioksidikaasuksi. Kaasu johdetaan jäähdytyskattilaan, pölynpoistoon ja rikkihappotehtaalte. Pasuton kuuma prosessikaasu johdetaan rikkihappotehtaaseen, jossa siitä tuotetaan rikkihappoa, joka käytetään laitoksella.

Rikkihappotehtaan ensimmäinen vaihe sisältää kaasun pesun ja jäähdytyksen, jonka jälkeen kaasu johdetaan kuivaustorniin. Kuivattu kaasu johdetaan konvertteriin, jossa katalyytti hapettaa kaasun sisältämän SO₂:n SO₃:ksi. Tämän jälkeen kaasu johdetaan absorptiotorneihin, jossa SO₃ reagoi veden kanssa muodostaen rikkihappoa. Tuotepesurissa haposta poistetaan ilmapuhalluksella siihen liuennut SO₂. Pesutornissa pesty kaasu kulkee pisaraerottimen läpi, jonka jälkeen se johdetaan piippuun ja edelleen ilmakehään. Kaasu sisältää happea ja typpeä. Kaasun SO₂-pitoisuus on tyypillisesti alle 50 ppm ja SO₃ ja happosumun yhteenlaskettu pitoisuus on alle 30 mg/Nm³. Hapotehtaan häiriötilanteissa sekä prosessin ylös-

ja alasajojen aikana pesutornista lähtevän kaasun SO₂ ja SO₃ -pitoisuudet saattavat lyhtyaikaisesti olla ilmoitettuja suurempia.

Sulaton tarkoitus on pelkistää nikkelioksidi metalliseksi nikkeliä sähköuunissa. Pelkistimenä käytetään hienoa koksia tai hyvälaatuista hiiltä. Tuotannossa tarvittava energia on 1728 kWh nikkelioksiditonniä kohti. Sulaton tarvitsema kokonaisteho on 15 MW. Uunista tuleva hiilimonoksidikaasu poltetaan jätelämpökattilassa. Savukaasuissa oleva kiintoainepitoisuus poistetaan pussisuodattimella, jonka jälkeen kaasun kiintoainepitoisuus on alle 1 mg/m³. Jätelämpökattilan jälkeen pölyn määrä on noin 6–8 % syötetystä nikkelioksidista. Korkean nikkeliäpitoisuuden vuoksi pöly kannattaa jatkojalostaa induktiouunissa metalliseksi. Induktiouunin savukaasut puhdistetaan pussisuodattimella ja kaasuista talteen saatu sinkkioksidipöly (noin 2500 t/a) toimitetaan sinkin tuotannon raaka-aineeksi. Sulattoprosessista tulevasta Ni-Fe -seoksesta poistetaan rikki, jonka jälkeen seos granuloidaan nikkeliägranuli-tuotteeksi.

Vaihtoehtoon 1c aiheuttamat hiilidioksidipäästöiksi arvioidaan 39 000–40 000 tonnia vuodessa ja hiukkaspäästöjen määräksi 200–300 kg vuodessa. Prosessissa syntyvä kuona rakeistetaan maanrakennuksessa käytettäväksi lopputuotteeksi. Kuonaa arvioidaan syntyvän noin 32 000 tonnia vuodessa.

Lisätietoja asiasta antaa ympäristönsuojelutarkastaja Tarja Laatikainen, p. 044 4214 397 tai etunimi.sukunimi(at)kajaani.fi.

Ehdotus

Esittelijä: Timo Soininen, Tekninen johtaja

Ympäristötekniikan lautakunnan lupajaosto antaa seuraavan lausunnon Terrafame Oy:n kaivostoiminnan jatkamista ja kehittämistä tai vaihtoehtoista sulkemista koskevan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn täydennyksestä (Sulatto):

Lupajaosto pitää hyvänä, että täydennyksessä on YVA-ohjelmasta saadun viranomaisen lausunnon perusteella muutettu hankevaihtoehto VE0 siten, että se vastaa kaivoksen tämän hetkistä toimintaa ilman uusia alueita tai toimintoja. Tämän antaa hankkeen todellisen vertailutilanteen muille hankevaihtoehtoilta.

Sulaton käyttöönoton myötä Talvivaaran kaivosalue muuttuu perinteiseksi metallitehdaskombinaatiksi, jonka ympäristövaikutukset ja potentiaaliset riskit tulevat olemaan aiempaa moninaisemmat ja huomattavasti laajemmalle ulottuvat. Erityisesti ilmapäästöjen (piippupäästöt) määrät ja vaikutusalue tulevat kasvamaan selvästi verrattuna nykytilanteeseen. Sulaton hiilidioksidipäästöjen on alustavasti arvioitu olevan 39 000–40 000 tn/a ja hiukkaspäästöjen 200–300 kg/a suodatuksen jälkeen. Uunikaasujen mukana kulkeutuu myös suhteellisen suuri määrä (6–8 % syötteestä) metallipölyä, sisältäen myös raskasmetalleja, jota kaikkea ei saada suodatettua.

Ilmapäästöjen leviäminen tulee selvittää leviämismallinnuksella. Ohjelmassa esitetyllä sanallisella arvioinnilla ei saada tietoa päästöjen todellisesta leviämisestä. Mallinnukseen on otettava mukaan koko hankkeen kaikkien eri tuotantovaiheiden yhteispäästöt päästökomponenttain. Ilmapäästöjen vaikutusten arvioinnin rajausta tulee tehdä mallinnuksessa saatujen leviämistulosten pohjalta. Ilmapäästöt voivat levitä hyvinkin kauas, jopa satoja kilometrejä päästölähteestä, päästön aikaisesta sääolosuhteista riippuen.

Mallinnuksessa olisi hyvä laskea erikseen myös onnettomuus- ja häiriötilanteiden ilmapäästöt. Esimerkiksi pasuton ja rikkihappotehtaan kautta käsitellään suuria määriä rikkiä sisältäviä kaasuyhdisteitä (rikkivety, SO_2 , SO_3). Näiden prosessien häiriötilanteista voi seurata äkillisiä, vaarallisia määriä rikkiä sisältäviä kaasupäästöjä. Myös savukaasujen suodattimien käyttöhäiriöistä voi seurata metallipitoisia höyry- ja pölypäästöjä. Levitessään ympäristöön näistä ilmapäästöistä seuraa vaikutuksia niin maaperään, vesistöihin kuin ihmisten terveyteen, jotka tulee myös ottaa vaikutus- ja riskinarvioinneissa huomioon.

Sulaton toiminta (sähköuuni) vaatii runsaasti energiaa, jonka päästöt ja niiden vaikutukset riippuvat energian tuotantotavasta. Koko kaivostoiminta kuluttaa jo nykyisin merkittävän määrän sähköenergiaa (vuonna 2015 n. 226 GWh), joka YVA-ohjelman mukaan ostetaan ulkopuolelta (Fingrid Oy /110 kV sähkölinja). Tämän sähköenergian tuotannon ympäristövaikutukset (kasvihuonekaasut, muut vaikutukset) olisi myös hyvä tuoda esille YVA-selostuksessa.

Pasutto, rikkihappotehdas ja sulatto sisältävät monenlaisia metallitehdastoimintaan liittyviä prosesseja, jotka entisestään lisäävät Talvivaaran kaivosalueen aiheuttamia riskejä niin ympäristölle kuin ihmisen terveydelle ja työturvallisuudelle. Tästä syystä nämä uudet prosessit ja koko tällä tuotantolinjastolla piilevät riskitekijät tulee YVA-selostuksessa avata vielä tarkemmin. YVA-ohjelmassa esitetty kuvaus on ylimalkainen prosessikaavio, jonka pohjalta ei pysty arvioimaan kaikkia vaikutuksia ja ennakoimaan mahdollisia ongelmatilanteita.

Koko hankkeen ympäristövaikutusten arviointi on pilkkoutunut osiin, mikä vaikeuttaa kokonais kuvan saamista ympäristövaikutuksista. Lupajaosto katsoo, että YVA-selostus tulee laatia niin, että eri vaihtoehtojen kaikki ympäristövaikutukset tulevat käsitellyksi samassa selostuksessa, jolloin myös yhteisvaikutukset tulevat käsitellyksi riittävällä tarkkuudella. Vesistövaikutusten arviointiin tulee lisätä sulaton vesistövaikutukset, joita tässä YVA-ohjelmassa ei ole otettu huomioon.

Päätös

Hyväksyi.

Tiedoksi

Kainuun Ely-keskus

§ 35

Kunnan rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisen toimivallan siirtäminen viranhaltijalle

KAJDno-2017-863

Valmistelija / lisätiedot:
Paula Malinen, Hannu Leskinen
paula.malinen@kajaani.fi
Ympäristönsuojelutarkastaja

Liitteet

- 1 Liite Kajaanin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen toimivallan siirtäminen viranhaltijalle
- 2 Liite Rakennusvalvonnan delegointimatriisi

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 29.5.2017 hyväksynyt Kajaanin kaupungin uuden hallintosäännön, joka tulee voimaan 1.6.2017. Ympäristötekni­sen lautakunnan lupajaosto toimii rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisena sekä lisäksi päättää hallintosäännössä erikseen lupajaoston päätettäväksi annetuista asioista. Hallintosääntö poikkeaa rakenteeltaan aikaisemmasta ympäristötekni­sen lautakunnan johtosäännöstä siinä, että uudessa hallintosäännössä ei ole lueteltu erikseen tehtäviä, joiden ratkaisulta kuuluu lautakunnan alaisille viranhaltijoille, vaan lautakunnan ja sen alaisen lupajaoston tehtävät on lueteltu hallintosäännössä yleisellä tasolla. Uuden hallintosäännön 30 §:n mukaan lautakunta voi siirtää toimivaltaansa edelleen alaiselleen viranhaltijalle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen. Eli tarkoitus on, että lautakunta ja lupajaosto voivat siirtää päätöksellään toimivaltaansa alaiselleen viranhaltijalle . Päätöstä voidaan tarvittaessa muuttaa uudella päätöksellä toimintaympäristön muuttuessa.

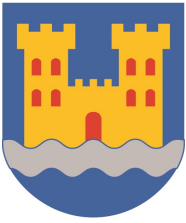
Jotta toiminta ja päätöksenteko tapahtuu samalla tavalla kuin tähän saakka, rakennusvalvonta ja ympäristönsuojeluyksikössä on valmisteltu liitteinä olevat taulukot, jossa on lueteltu ne lautakunnan viranhaltijoille siirrettävät tehtävät ja viranhaltijat, joille toimivaltaa on tarkoitus siirtää. Toimivaltaa ei kuitenkaan voi siirtää viranhaltijalle asiassa, joka koskee hallintopakon käyttämistä.

Lisätietoja antaa ympäristönsuojelutarkastaja Paula Malinen, puh. 044 710 0597 tai etunimi.sukunimi(at)kajaani.fi ja rakennustarkastaja Hannu Leskinen, puh. 044 7100 243 tai etunimi.sukunimi(at)kajaani.fi

Ehdotus

Esittelijä: Timo Soininen, Tekninen johtaja

Ympäristötekni­sen lautakunnan lupajaosto päättää kaupunginvaltuustossa 29.5.2017 hyväksytyn hallintosäännön 30 §:n nojalla siirtää kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle liitteissä olevissa toimivallan

siirtotaulukoissa tarkemmin yksilöidyt toimivaltaansa kuuluvat tehtävät taulukoissa mainituille viranhaltijoille.

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

Päätös
Hyväksyi.

§ 36

Kajaanin ilmanlaadun mittaustulokset vuodelta 2016

KAJDno-2017-862

Valmistelija / lisätiedot:
Paula Malinen
paula.malinen@kajaani.fi
Ympäristönsuojelutarkastaja

Kajaanin ilmanlaadun tarkkailumittauksista ja tulosten raportoinnista vastaa Ilmatieteen laitos. Kajaanin keskustassa Lönnrotinkadulla sijaitsevalla mittausasemalla mitattiin ulkoilmasta typen oksidien ja alle 10 mikrometrin kokoisten ns. hengitettävien hiukkasten pitoisuuksia sekä kyseisten pitoisuustulosten tulkintaa varten säätietoja (tuulen suunta ja nopeus, ulkoilman lämpötila, suhteellinen kosteus ja ilmanpaine). Mittaustulokset esitetään reaaliaikaisesti Internet-sivuilla (<http://ilmanlaatu.fmi.fi/kajaani>). Sivulla esitetään tunneittain päivittyvät typenoksidi- ja hiukkaspitoisuudet, säätiedot sekä ilmanlaatua kuvaavan ilmanlaatuindeksin arvot.

Kajaanin hengitettävien hiukkasten pitoisuusmittaukset ovat osa koko Suomen alueella tehtävää, Euroopan unionille raportoitavaa ilmanlaadun raja-arvovalvontaa. Kajaanin ilmanlaadun tarkkailumittausten rahoittajia olivat vuonna 2016 Kajaanin kaupungin lisäksi Kainuun Voima Oy, Loiste Lämpö Oy, Lemminkäinen Infra Oy (asfalttiasema), NCC Industry (asfalttiasema) sekä Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä (Kainuun keskussairaalan lämpökeskus).

Kajaanissa vuonna 2016 mitatut typpidioksidipitoisuudet eivät ylittäneet ilmanlaatuasetuksessa annettuja raja-arvoja. Tuntiraja-arvotaso $200 \mu\text{m}^3/\text{m}^3$ ei ylittynyt kertaakaan, kun ylityksiä sallitaan 18 kpl kalenterivuodessa. Typpidioksidipitoisuuden vuosikeskiarvo oli $16 \mu\text{g}/\text{m}^3$ eli 41% raja-arvosta $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Hengitettävien hiukkasten pitoisuuden vuorokausiraja-arvon taso, $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, ylittyi vuonna 2016 kymmenen kertaa, kun sallittujen ylitysten määrä on 35 kpl kalenterivuodessa. Raja-arvotason ylitykset tapahtuivat kevätpölykaudella maaliskuu-huhtikuussa. Vuosiraja-arvoon, $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$, verrattava vuosikeskiarvo oli $12 \mu\text{g}/\text{m}^3$ eli 30% raja-arvosta.

Typpidioksidin pitoisuudet alittivat ilmanlaadun ohjearvot vuonna 2016. Ohjearvoihin verrannolliset typpidioksidipitoisuudet vaihtelivat välillä 19 -58 % ohjearvosta. Suurimmat typpidioksidipitoisuudet mitattiin maaliskuussa. Hengitettävien hiukkasten ohjearvoihin verrattavat pitoisuudet olivat 15–122 % vuorokausiohjearvosta. Ohjearvoon verrannolliset pitoisuudet olivat suurimmillaan kevätpölykaudella maaliskuu- ja huhtikuussa, ja ohjearvo ylittyi sekä maaliskuu- että huhtikuussa.

Kajaanissa mitatuista typpidioksidin ja hengitettävien hiukkasten pitoisuuksista lasketaan ns. ilmanlaadun indeksi, joka kuvaa viisiportaisella asteikolla (hyvä,

tydyttävä, välttävä, huono, erittäin huono) vallitsevaa ilmanlaatuutilannetta. Tässä tarkastelussa mittauspäivän indeksi määräytyy ilmanlaadultaan huonoimman tunnin mukaan. Indeksillä ilmaistuna ilmanlaatu oli hyvää 53 %, tyydyttävää 38 % ja välttävää 5 % päivistä. Ilmanlaatu oli huonoa 12 päivänä (3 % päivistä) ja erittäin huonoa kolmena päivänä. Ilmanlaatu oli vuonna 2016 lievästi huonompi kuin vuonna 2015. Silti vuonna 2016 noin joka toisena päivänä ilmanlaatu oli Kajaanissa hyvä.

Huonon ilmanlaadun aiheuttajana olivat hengitettävien hiukkasten korkeat pitoisuudet yhtenätoista päivänä kevätpölykaudella maaliskuussa ja neljänä päivänä kevätpölykauden ulkopuolella.

Kajaanin keskustassa mitattuja typpidioksidin ja hengitettävien hiukkasten pitoisuuksia verrattiin vuoden 2016 ajalta Oulun keskustassa ja Pyykösjärvellä mitattuihin vastaaviin pitoisuuksiin. Kajaanin keskustan typpidioksidipitoisuudet olivat kuukausikeskiarvoina ja ohje-arvoihin verrannollisina pitoisuuksina matalampia kuin Oulun keskustassa, ja korkeampia kuin Oulun Pyykösjärven esikaupunkiasemalla. Hiukkaspitoisuudet olivat Kajaanissa samantasoisia kuin Oulun ilmanlaadun mittausasemilla maaliskuusta lukuun ottamatta, jolloin hengitettävien hiukkasten vuorokausiohjarvo ylittyi Kajaanissa.

Korkeiden hiukkaspitoisuuksien ja kevätpölyhaittojen estäminen ovat Ilmatieteen laitoksen mukaan edelleen suuri ilmansuojeluhaaste monissa maamme kunnissa. Myös Kajaanissa jatkossakin kiinnittää huomiota katujen ja teiden puhtaanapitoon, talvikunnossapitoon ja pölynsidontaan, jotta varsinkin kaupungin keskustassa välttyttäisiin pölyhaitoilta. Kajaanissa hengitettävien hiukkasten vuorokausipitoisuuden raja-arvotaso ylittyi kymmenen kertaa vuonna 2016, aiemmin yhtä huono tilanne on ollut ainoastaan vuonna 2009. Vuosi 2016 oli haastava pölynpoiston kannalta. Talven kelit olivat vaihtelevia, ja hiekoitussepeleä jouduttiin käyttämään liukkaudentorjuntaan tavanomaista enemmän. Lisäksi maaliskuussa oli kovia yöpakkasia, jotka estivät suolaliuoksen käytön. Pölyntorjunta-aineiden käyttö ja hiekoitussepeleiden poisto päästiin alkamaan viiveellä.

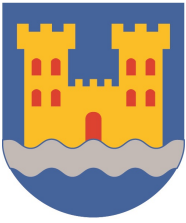
Kajaanin keskusta-alueella mitattuihin typen oksidien ja hiukkasten pitoisuuksiin vaikuttivat voimakkaimmin katupöly ja autoliikenteen päästöt. Yksittäisten pistelähteiden päästöjen osuutta pitoisuuksien muodostumisessa ei voitu erottaa.

Ilmatieteen laitoksen raportti Kajaanin ilmanlaadun tarkkailu:
Mittaustulokset vuodelta 2016 on luettavissa kokonaisuudessaan Internet-sivuilla: http://www.kajaani.fi/sites/default/files/kajaanin_ilmanlaadun_vuosiraportti_2016.pdf.
Raportti on myös nähtävänä kokouksessa.

Lisätietoja antaa ympäristönsuojelutarkastaja Paula Malinen, p. 044 7100 597 tai etunimi.sukunimi(at)kajaani.fi.

Ehdotus

Esittelijä: Timo Soininen, Tekninen johtaja

Lupajaosto merkitsee Ilmatieteen laitoksen raportin vuoden 2016 ilmanlaadun tarkkailumittausten tuloksista tiedoksi.

Päätös

Merkitsi tiedoksi.

§ 37

Lausunto Terrafame Oy:n vesienhallinta-hankkeen YVA-arviointiselostuksesta

KAJDno-2017-592

Valmistelija / lisätiedot:
Tarja Laatikainen
tarja.laatikainen@kajaani.fi
Ympäristönsuojelutarkastaja

Kainuun ELY-keskus on pyytänyt Kajaanin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Terrafame Oy:n Vesienhallinta-hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Lausunto on pyydetty antamaan 5.6.2017 mennessä.

Terrafamen aloittaessa toimintansa syksyllä 2015 kaivoalueella oli varastoituneena ylimääräisiä vesiä noin 10 Mm³. Vuoden 2015 lopun ja kevään 2016 ylimääräisistä juoksutuksista huolimatta kaivoksen vesivarannot olivat lähes täynnä vuoden 2016 kevättulvan päätyttyä.

Vaasan hallinto-oikeus (VHO) antoi 28.4.2016 päätöksen koskien Nuasjärven purkuputkea ja Oulujoen ja Vuoksen suunnan vanhoille reiteille johdettavia käsiteltyjä vesiä. Nuasjärven purkuputkelle hallinto-oikeus määräsi Pohjois-Suomen aluehallintoviraston lupaa alhaisemmat, mutta toisaalta hallinto-oikeuden välipäätöstä korkeammat vuosittaiset sulfaattikiintiöt (AVI:n lupa 24 000 t/v, VHO:n välipäätös 12 000 t/v, VHO:n lopullinen päätös 15 000 t/v). Vanhojen purkureittien osalta VHO:n päätöksessä jätettiin voimaan nykyiset sulfaattikiintiöt (1 300 t/v).

VHO:n päätöksellä kaikki luvat annettiin määräaikaisena vuoden 2018 loppuun siten, että eri lupia koskevat hakemukset on jätettävä Pohjois-Suomen AVI:lle elokuun 2017 loppuun mennessä. Toiminnassa noudatetaan nykyisiä lupia siihen saakka, kunnes korkein hallinto-oikeus on antanut lainvoimaiset lupapäätökset tai toiminnalle on saatu uudet luvat. Päästökiintiöiden suuruuden päättää lupaviranomainen YVA:n jälkeisessä luvitusprosessissa.

Kesän ja syksyn 2016 aikana kaivoksen vesivarastot vähenivät huomattavan nopeasti siten, että vuoden 2016 lopussa ylimääräisiä vesiä oli enää 3,8 Mm³. Keskeisiä tekijöitä tähän oli Nuasjärven purkuputken käyttö täydellä kapasiteetilla, veden sitoutuminen kasattuun malmiin, käänteisosoosilaitoksen tehokas käyttö sekä bioliuotuksen aiheuttama lisähaihdunta. Vuoden 2016 sadanta oli tavanomainen (701 mm). Mikäli sademäärä olisi vastannut vuoden 2015 poikkeuksellisen suurta sadantaa (1042 mm), olisi kaivosalueelle muodostunut sadannasta 5,1 Mm³ enemmän vettä. Jos esimerkiksi kolmena vuotena peräkkäin vuosisadanta olisi samalla tasolla, VHO:n määräämä 15 000 t vuosittainen sulfaattikiintiö ei riittäisi. Tästä johtuen YVA:ssa on tarkasteltu myös suurempia sulfaatin vuosikuormitusmääriä, jotta alueelta voidaan johtaa vettä riittävästi myös sateisina vuosina.

Hankkeen YVA-menettely on aloitettu kesällä 2016 YVA-ohjelman laatimisella. Virallisesti menettely käynnistyi, kun YVA-ohjelma jätettiin yhteysviranomaiselle elokuussa 2016. Arviointiselvitykset on tehty syksyn 2016 aikana, ja YVA-selostus on jätetty yhteysviranomaiselle maaliskuussa 2017. YVA-menettely päättyy yhteysviranomaisen lausuntoon kesällä 2017.

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa hankevaihtoehtoina on tutkittu toiminnan jatkamista nykyisten päästökiintiöiden mukaisesti, kahta erilaista korotettujen päästökiintiöiden yhdistelmää sekä kaivostoiminnan lopettamista. Viiden erilaisen vesistöjen kuormitusvaihtoehdon (VE0, VE1a, VE1b, VE2a ja VE2b) lisäksi arviointiselostuksessa huomioitiin nykyisen purkuputken paikan lisäksi kaksi vaihtoehtoista purkupaikkaa Nuasjärven Rimpilänsalmessa ja Petäisenniskassa. Vaihtoehtojen sulfaattikuormat perustuvat siihen, paljonko sulfaattia syntyy vuodessa. Juoksutusmäärällä 6 Mm³/a ja keskimääräisellä sulfaattipitoisuudella 4 000 mg/l, sulfaattikuormaksi muodostuu 24 000 t/a.

Vaikutukset vesistöihin

Purkuvesien vesistövaikutusten arviointi on tehty sulfaatin osalta vesistömallinnukseen perustuen. Sulfaattipitoisten vesien kulkeutumista ja laimentumista on arvioitu 3D-vesistömallin avulla kaikissa hankevaihtoehdoissa sekä Oulun ja Vuoksen vesistön purkus suunnissa. Purkureittien järvissä maksimipitoisuudet esiintyvät kerrostuneisuuskausina pohjan läheisissä vesikerroksissa. Vanhoilla purkureiteillä purkuvesien laimentuminen on huomattavasti huonompaa kuin johdettaessa purkuputkella Nuasjärveen.

Kaikissa kuormitusvaihtoehdoissa syntyy korkeita sulfaattipitoisuuksia vanhojen purkureittien latvavesiin. Pienimmillään pitoisuudet ovat vaihtoehdoissa VE0 ja VE2 vanhoilla reiteillä alimmissa vesikerroksissa ollen keskimäärin 10 mg/l. Suurimmillaan sulfaattipitoisuus on vaihtoehdossa VE1b Jormasjärven ja Laakajärven alusvedessä ollen luokkaa 100 mg/l. Tällöin vesien kerrostuneisuuden purkautuminen voi vaikeutua, ja riski aineiden luontaisen kierron häiriintymisessä kasvaa.

Nuasjärven mallinnuksessa oli nykyisen purkupaikan lisäksi tarkasteltu kahta vaihtoehtoista purkupaikkaa Rimpilänsalmessa ja Petäisenniskassa. Nuasjärven VE0-vaihtoehdon mukainen kuormitus aiheuttaa maksimissaan noin 300 mg/l sulfaattipitoisuuksia purkupaikan lähialueella. Purkuvesien kerrostuminen on purkupaikalla kohtalaisen voimakasta, mutta mitään pysyvää kerrostumista purkualueella ei oleteta tapahtuvan. Purkupaikan siirtoa ei kokonaisuuden kannalta todettu hyödylliseksi. Rehjanselällä tai Oulujärvestä eri kuormitusvaihtoehdoilla oli enää hyvin vähäinen vaikutus.

Vesistöjen sulfaattipitoisuudet ovat kaikissa vaihtoehdoissa suurimmat tarkastelujakson (2017–2022) alussa johtuen käsitellyn purkuveden korkeasta pitoisuudesta sekä vanhoilla purkureiteillä myös alkutilan korkeista pitoisuuksista. Vaikutukset lieventyvät kuormituksen pienentyessä ja purkuvesien pitoisuuden laskiessa. Suurimman kuormituksen tilanteessa (VE1b) vaikutukset vanhoilla purkureiteillä on myöhempinä vuosina edelleen

jonkin verran suurempia kuin vaihtoehtoisissa VE0 ja VE2. Vaihtoehtoisissa VE1b vesistöjen kerrostuminen ja tilan heikkeneminen voimistuisi nykyisestä alkuvuosina. Nuasjärvessä tilanne pysyisi kutakuinkin ennallaan

Vaihtoehtoisissa VE0 ja VE2 kuormitus on vanhoilla purkureiteillä nykyistä pienempää, joten vesistöjen tila elpyisi hitaasti. Vaihtoehtoisissa VE1a kuormitus kasvaa hieman vanhoilla purkureiteillä, ja tilanne vesistössä tulee olemaan arviolta nykyisen kaltainen. Nuasjärveen menevä kuormitus kasvaa jossain määrin.

Vaikutukset vesiekologiaan

Eri vaihtoehtojen vaikutus pohjaeläimistöön on suurinta lähimpänä kaivosta olevissa vesistöissä. Myös Nuasjärven purkuputken läheisyydessä kuormituksella on todennäköisesti vaikutuksia pohjaeläinyhteisöihin. Pitkäaikaisessa kerrostuneisuudessa syvänteiden pohjaeläinlajistot todennäköisesti heikkenevät. Kaikissa tarkastelluissa kuormitustilanteissa kaivosvesien vaikutus kasviplanktoniin ja piileviin on suurimmillaan vanhoilla purkureiteillä lähellä kaivosta sijaitsevista vesistöistä. Purkuputken lähistöllä vaikutukset leväyhteisöihin on lievempiä kuin vanhoilla purkureiteillä. Vaikutus on todennäköisesti vähäisintä vaihtoehtoisissa VE0 ja suurinta vaihtoehtoisissa VE1b.

Vaikutukset kalastoon ja kalastukseen

Vaihtoehtoisissa VE0 on pienin jatkuva kuormitus vesistöön, joten haitalliset kalataloudelliset vaikutukset ovat siinä lievimmät. Voimakkaasti kuormitetuilla pienillä lähijärvillä, Kivijärvi, Salminen ja Kalliojärvi, sulfaattikuormitus on aiheuttanut pysyvää kerrostuneisuutta, ja kalaston elinolosuhteet ovat niillä heikentyneet merkittävästi jo nykyisellään. Myös suuremmilla järvillä, Jormasjärvi, Nuasjärvi ja Laakajärvi, kerrostuneisuus voimistuu syvänteissä etenkin talviaikana. Nuasjärvellä purkuvesiä kertyy purkualueen lähisyvänteisiin. Tästä seuraava alusveden happitilanteen heikentyminen vaikuttaa lähinnä syyskutuisten siian ja muikun elinolosuhteisiin. Kevätkutuiset kalalajit kestävät melko hyvin vedenlaadun muutoksia.

Purkuvesistä aiheutuvat eri metallien pitoisuuslisäykset ovat pieniä eivätkä ne siten heikennä kalojen elinolosuhteita tai käyttökelpoisuutta. Tummissa, humuspitoisissa järvissä petokalojen elohopeapitoisuus on luontaisesti korkeampi kuin kirkkaissa vesissä. Purkuvesien ravinnepäästöt ovat varsin vähäisiä.

Asukaskyselyn mukaan käsiteltyjen purkuvesien johtaminen on vähentänyt kalastushalukkuutta purkuvesistöissä. Yleisimpinä syinä ovat pelko vedenlaadun heikentymisestä ja kalojen käyttökelpoisuudesta. On ilmeistä, että jatkossakin negatiiviset mielikuvat ovat huomattava kalataloudellinen haitta, vaikka kalat olisivat ihmisravinnoksi kelpaavia.

Vaikutukset vesistöjen ekologiseen tilaan

Ympäristöhallinnon luokituksen mukaan Vuoksen vesistössä Kivijärven ekologinen tila on huono, Kivijoen tyydyttävä ja Laakajärven hyvä. Oulujoen

vesistössä Kolmisopen ekologien tila on välttävä, Tuhkajoen tyydyttävä ja Jormasjärven, Nuasjärven ja Oulujärven hyvä. Vaihtoehdossa VE1b vanhojen purkureittien alkupään vesien ekologinen voi tilapäisesti heiketä, mutta tila palautuu kuormituksen vähetessä. Edellä mainittujen vesistöjen kemiallinen tila on hyvää huonompi, paitsi Nuasjärven ja Oulujärven tila on hyvä. Eri vaihtoehtojilla ei ole merkittävää vaikutusta vesistöjen kemialliseen tilaan.

Vaikutukset maankäyttöön

Hankkeessa pyritään hyödyntämään olemassa olevaa kaivostoiminnan rakennuskantaa. Hankkeen suunnittelussa pyritään turvaamaan ranta-alueille sijoittuvan pysyvän asumisen ja vapaa-ajan asumisen viihtyisyys, sekä ranta-alueiden käyttö ja viihtyisyys. Hanke ei aiheuta voimassa olevan kaavoituksen muutostarpeita.

Vaikutukset ihmisten elinoloihin, viihtyvyyteen, terveyteen ja virkistyskäyttöön

Elinoloja arvioitaessa vaikutuksen voimakkuus on riippuvainen etäisyydestä kaivosalueeseen tai purkupaikkaan. Elinoloihin arvioidaan aiheutuvan merkittävyydeltään kohtalaisia vaikutuksia Nuasjärven ja Jormasjärven vesistöalueella. Laakajärven vesistöalueella muutokset ovat vähäisiä ja sopeutuminen on mahdollista ajan kuluessa. Kauempana olevilla vesistöalueilla arvioidut vaikutukset ovat neutraalit.

Viihtyvyyden kokemiseen liittyy kunkin henkilön oma subjektiivinen kokemus. Tietoisuus kaivoksen läheisyydestä ja mahdollisista vesistövaikutuksista nostaa viihtyvyysarvon merkittävyyden kohtalaiseksi Nuasjärven, Jormasjärven ja Laakajärven vesistöalueilla. Terrafamen lähivesistöistä ei oteta vettä talouskäyttöön, joten purkuvesillä ei ole vaikutusta talousvesikäyttöön. Kaivoksen vesistö päästöillä ei arvioida olevan vaikutuksia Nuasjärven vedenottamoon tai yksityisiin talousvesikaivoihin. Lupaehtojen mukaisesti toimiessa vesienhallinnalla ei ole odotettavissa erityisiä rajoituksia virkistyskäyttöön.

Yhteisvaikutukset

Arviointiselostuksen mukaan kaikkia vaihtoehtoja voidaan pitää toteutuskelpoisina lukuun ottamatta vaihtoehtoa VE1b vanhojen purkureittien osalta. Kuormitettujen pienten latvavesistöjen elpyminen ei ole kyseisellä sulfaatin 15 000 t/a kuormitustasolla mahdollista. Kuormitus pieneni tasolle 5 000 t/a vasta kolmen vuoden jälkeen, jolloin vesistöt olisivat nykyistä heikommassa tilassa. Myös vaihtoehto VE1a on vanhojen reittien osalta ongelmallinen, koska suuri kuormitus hidastaa järvien tilan paranemista. Purkuvesien johtaminen purkuputkella Nuasjärveen on YVA-tarkastelun perusteella suositeltavaa. Tällöin vesistövaikutukset jäisivät kohtalaiselle tasolle.

Lisätietoja asiasta antaa ympäristönsuojelutarkastaja Tarja Laatikainen, p. 044 4214 397 tai etunimi.sukunimi(at)kajaani.fi.

Ehdotus

Esittelijä: Timo Soininen, Tekninen johtaja

Ympäristötekniikan lautakunnan lupajaosto antaa seuraavan lausunnon Terrafame Oy:n vesienhallinta -hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta:

Ympäristövaikutusten arviointi on toteutettu kattavasti. Seurantatilastoa ja muuta tausta-aineistoa on ollut käytettävissä runsaasti riittävien vesistömallinnusten ja vaikutusten arviointien toteuttamiseksi. Arviointiselostuksessa tulokset on esitetty havainnollisesti ja niistä on koostettu selkeä yhteenveto.

Lupajaosto pitää hyvänä, että vaikutusten arviointia tehtäessä on YVA-ohjelmasta saadun viranomaisen lausunnon perusteella hankevaihtoehdosta VE0 jätetty lisäjuoksutukset pois. Näin vertailussa käytetty nykytilanne vastaa kaivoksen luvanmukaista toimintaa antaen todellisen vertailutilanteen muille hankevaihtoehdoille.

Vaihtoehtojen vertailu on tehty vesistömallinnuksien antamien sulfaattipitoisuuksien perusteella. Sulfaatti on Terrafame Oy:n kaivoksen merkittävin kuormite, jolle on olemassa lupaehdot. Sulfaattipitoisuuksien käyttö mallinnuksessa on siten perustelua.

Mallin laskenta perustuu sulfaatin kulkeutumiseen ja laimenemiseen. Sulfaattia poistuu vain sedimentaation myötä, ja järvisyvänteissä se voi saostua metallisulfideiksi. Metallisulfidit voivat olla hyvinkin pysyviä, mutta vesimassojen kerrostumien purkautumistilanteissa nämä saostumat voivat sekoittua ylempiin vesimassoihin ja kulkeutua virtausten mukana edelleen laajemmalle. Olosuhteista riippuen näiden metallisaostumien liukoisuus voi myös muuttua siten, että niiden biosaatavuus vesieliöstölle kasvaa.

Mallinnuksessa ei ole tarkasteltu metallipäästöjen kulkeutumista ja käyttäytymistä. Vesistöjen metallikuormitukset on arvioitu laskennallisesti. Metalleja kertyy syvänteisiin edellä mainittujen sulfidisaostumien myötä. Ympäristölupaa haettaessa tulee metallipäästöjen käyttäytymistä vesistöissä ja metallien, erityisesti raskasmetallien, vaikutuksia vaihtoehtojen vertailussa tarkastella tarkemmin.

Päätös

Hyväksyi.

Tiedoksi

Kainuun Ely-keskus

§ 38

Ympäristöteknisen lautakunnan lupajaoston tiedoksi merkittävät asiat

KAJDno-2017-240

Valmistelija / lisätiedot:
Paula Malinen
paula.malinen@kajaani.fi
Ympäristönsuojelutarkastaja

Ympäristönsuojelun tiedoksi merkittävät asiat:

Pohjois- Suomen aluehallintoviraston päätös 5.5.2017 (KAJDno- 2017-784)
: Aluehallintovirasto on myöntänyt Kainuun jätehuollon kuntayhtymälle määräaikaisen ympäristöluvan Majasaaren jätekeskuksen toiminnalle ja toiminnan muutoksille. Lupa on voimassa 31.12.2020 asti. Mikäli toimintaa halutaan jatkaa tämän ajankohdan jälkeen, uutta lupaa on haettava 1.1.2020 mennessä. Lupahakemus on hylätty seuraavilta osin: metalleilla pilaantuneiden maiden vastaanottaminen ja loppusijoitus turvetuhkakapseleihin, jätekeskuksen suljettujen kaatopaikkojen pintarakenteen kasvukerroksen käyttäminen energiakasvien kasvualustana, jätevedenpuhdistamon lietteiden vastaanottaminen ja käsittely (15 000 tn), biojätteiden käsittely aumakompostoimalla siirtymäajan jälkeen, uuden hyötyjätekentän rakentaminen ja käyttöönottoja tuhkan hyödyntäminen jätekeskuksen maarakentamisessa.

Luvassa on annettu määräyksiä mm. seuraavista asioista:

Kaikki kaatopaikkojen eri alueiden suotovedet on kerättävä yhteen ja puhdistettava jätteenkäsittelyalueella tai johdettava viemärissä jätevedenpuhdistamolle. Jätekeskuksessa käsiteltäville jätevesille on annettu pitoisuusraja-arvot. Käytöstä poistetulle jätetäyttöalueelle A (vanhin täyttöalue) imeytettävä vesimäärä saa olla enintään 5 500 m³. Kaatopaikoille ei saa imeyttää vesiä 1.7.2017 jälkeen. Nykyiselle loppusijoitus- alueelle saa sijoittaa tavanomaisen jätteen kaatopaikoille soveltuvia pysyviä ja tavanomaisia jätteitä enintään 10 000 tonnia vuodessa ja asbestijätettä 400 tonnia. Välipeittokerroksissa saa hyödyntää 2 000 tonnia vuodessa puhtaita tai tavanomaiseksi jätteeksi luokiteltavia maa-massoja.

Käytössä olevalle kaatopaikka-alueelle on rakennettava kaasunkeräysjärjestelmä viimeistään 31.12.2018. Kaasu on kerättävä kattavasti talteen ja hyödynnettävä sähkön-, lämmön- tai liikennepolttoaineen tuotannossa viimeistään 31.12.2018. Poikkeuksellisissa tilanteissa kaasun saadaan polttaa soihdussa.

Biojätettä saa ottaa vastaan aumakompostoitavaksi 31.12.2017 asti, jonka jälkeen biojätettä saa ainoastaan siirtokuormata muualla käsiteltäväksi. Polttoon toimitettava yhdyskuntajätteen varastointi on tehtävä tiivispohjaisessa suljettavassa hallissa viimeistään 1.1.2019. Siihen asti

varastointi voidaan tehdä siiloissa. Lupa on kokonaisuudessaan nähtävissä aluehallintoviraston sivuilla www.avi.fi/lupatietopalvelu.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätös 12.5.2017 (KAJDno -2017-826):
Aluehallintovirasto on myöntänyt Kajaanin Romu Oy:lle ympäristöluvan jätteiden käsittelylaitoksen toimintaan Kivimäessä. Lupa sisältää romuajoneuvojen, sähkö- ja elektroniikkaromun sekä muun metalliromun vastaanottoa, lajittelua, metallien paloittelua, murskausta, romuajoneuvojen esikäsittelyä, vaarallisten jätteiden käsittelyä ja välivarastointia, kestopuun vastaanottoa, muovi- ja pakkausjätteiden vastaanottoa, kiinteän öljypitoisen jätteen vastaanottoa ja käsittelyä, betoni- ja tiilijätteen lajittelua ja murskausta sekä tuhkan ja asfalttijätteen käyttöä rakennettavan toimialueen maarakentamiseen. Hakemus on hylätty siltä osin, kun se koskee seula-alitteen (fluff) sijoittamista toimialueen laajennuskentän rakenteeseen. Lupa on kokonaisuudessaan nähtävissä aluehallintoviraston sivuilla www.avi.fi/lupatietopalvelu.

Kainuun ELY-keskuksen päätös 12.5.2017(KAJDno - 2017 -833): ELY-keskus on hyväksynyt Fortum Power and Heat Oy:n esittämän suunnitelman Sotkamon ja Hyrynsalmen reittien kalataloussuunnitelman. Suunnitelman on laatinut Pöyry Finland Oy.

Ilmoitus kuivalannan varastoinnista poikkeustilanteessa (VNA 1250/2014, 8 §)

MTY Jari ja Jukka Karjalainen: kuivalannan varastointi aumassa (työtekhniset syyt)

Korkein hallinto-oikeus on 9.5.2017 antanut päätöksen valitusasiassa koskien Vaasan hallinto-oikeuden 28.4.2016 antamaa päätöstä (nro 16/0090/2) ympäristönsuojelulain ja vesilain yhteiskäsittelyn piiriin kuuluvasta asiasta. Korkein hallinto-oikeus kumosi Terrafame Oy:n valituksen johdosta aluehallintoviraston päätöksen liitteen 3 lupamääräyksen F. Muutoin korkein hallinto-oikeus piti voimassa hallinto-oikeuden 2016 antamat päätökset.

Korkein hallinto-oikeus on 9.5.2017 antanut päätöksen valitusasiassa koskien Vaasan hallinto-oikeuden 28.4.2016 antamaa päätöstä (nro 16/0089/2) ympäristölupa-asiasta. Lausuminen asiasta on rauennut.

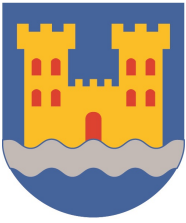
Ehdotus

Esittelijä: Timo Soininen, Tekninen johtaja

Lupajaosto merkitsee asiat tiedoksi.

Päätös

Merkitsi tiedoksi.

Muutoksenhakukielto

§30, §31, §33, §34, §36, §37, §38

Muutoksenhakukielto

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

Hallintovalitus

§32

Hallintovalitus

VALITUSOSOITUS (ympäristöluvat)

Valitusviranomainen

Ympäristötekni­sen lautakunnan lupajaoston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Päätöksen antopäivämäärä käy ilmi päätöksestä.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin­ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomainen sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

Valituksen sisältö

Valitus­kirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, tai [vaasa.hao\(at\)oikeus.fi](mailto:vaasa.hao@oikeus.fi))
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valitus­kirjelmää toimiteta sähköisesti (faksilla tai sähköpostilla).

Valituskirjelmään on liitettävä

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta.

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan lähettää myös faksina tai sähköpostilla, jolloin valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot

Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4. krs., 65100 VAASA
Postiosoite: PL 204, 65101 VAASA
Puh. 029 56 42780
Sähköposti: vaasa.hao(at)oikeus.fi
Faksi: 029 56 42760
Aukioloaika: 8.00–16.15

Valituksista perittävät maksut

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (1455/2015) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa, ellei valittaja edellä mainitun lain 7 §:n nojalla vapaudu maksuvelvollisuudesta.

Oikaisuvaatimus

§35

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Kajaanin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Kajaanin kaupungin **ympäristötekni­sen lautakunnan lupajaosto**.

Postiosoite: PL 133, 87101 Kajaani
Käyntiosoite: Pohjolankatu 13, 87100 Kajaani
Sähköpostiosoite: kajaani@kajaani.fi
Faksinumero: 08 6155 2510
Puhelinnumero: 08 61551 (vaihde)
Kirjaamon aukioloaika: klo 8.00-16.00

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- se, millaista oikaisua vaaditaan
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Kajaanin kaupungin kirjaamosta. Yhteystiedot; ks. edellä.